

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus v[er]sitatibus christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Capitulu[m] quartu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

Liber tertius

Deesse patiuntur: p his duabz vo
cibz apta z sit/vnā tm̄ hñt vocē
íperatiū: quā p eo q̄ rē iubet i
futuro fore p̄teritā/p̄teriti t̄pis
esse/vel audacter cōfirmāt: vel
subtilis mentiuntur. Que tñ ver
ba ad futurū temp⁹ habere re
lationē: z ob hoc futuri t̄pis ve
rius estimandā:diligēti⁹ intue
ti nō erit ambiguū. Cū igit̄ ni
bil n̄i v̄l futurū v̄l tanq̄ futu
rū v̄l impari valeat v̄l orari:cō
stat illud bonū eterne p̄destina
tiōis qd̄ oīb⁹ antiqu⁹ est/tem
porarie ordni n̄e/ z tm̄ ad fu
turū prinen⁹ i/subiacere nō pos
se: ob quā etiā cām vt dictū est
illud a p̄missa diuisiōe seclusi
mus. Dicit̄ aut̄ bonū p̄parato
riū oīm aliorū: qz p̄mo p̄parat
nos ad grām: scđo ad iusticiā:
tertio ad meritū: q̄rto ad p̄mi
um. Ad grām p̄destinādo f̄m
ḡe electionē: qz p̄destinatio nō
est aliō qz ḡe p̄paratio. Ad iu
sticiā p̄cā remittēdo/ p̄ cordis
cōtritionē: q̄b⁹ remissis/ statim
adest iustificatio. Ad meritum
z̄tutes generādo p̄ bonam mē
tis q̄litatē: sine q̄ nūq̄ ad merē
dū essem̄ idonei. Ad p̄miū pf̄
ciendo p̄ ben i opationē: sine q̄
eternitatis p̄mio iudicaremur
indigni. De prima preparatio
ne que est ad gratiā: dicit̄ Esai
as: Qculus non vidit nec au
ris audiuit nec in cor boīs ascē
dit: q̄ p̄parasti de⁹ diligētib⁹ te.
De scđo q̄ est ad iusticiā/ legit̄
in qdā loco: Ad dō p̄parat̄ cor
p̄s, 88, boīs, Et in p̄s, Preparabit̄ ve

Esa. 64.

p̄s, 88, boīs, Et in p̄s, Preparabit̄ ve

Cap. iiiij.

ritas tua in eis.i.iusticia p̄ fidē
in apl̄is. De tertio q̄ est ad me
ritū gaudebat p̄s. cum diceret
Parat̄ sū z non sū turbat⁹/ vt p̄s. ut
custodiā mādata tua. De vlti
ma q̄ est ad p̄miū: dictū est illō
in euāgelio: Ulenit sponsus: et Matth. 29,
q̄ parate erāt intrauerūt cū eo
ad nuptias. Et p̄ma qdē q̄ est
f̄m electionē ab efnō completa
atq̄ cōsumata est: anq̄z eēt cui
aliquid p̄parari aut p̄destinari
posset: sicut ait apl̄us: Qui ele
git nos an mūdi constitutionē
z̄c. Reliq̄ v̄o tres in nobis qdē
q̄ temporī subiacem⁹ t̄pali⁹ eue
niūt: s̄ tm̄ ab illa etiā p̄destina
tiōe certissima ordinis rōne de
scēdūt. Enīqdē anq̄z eēt hō cui
v̄l p̄ctm̄ remitti/ v̄l v̄t⁹ infun
di/ v̄l bonū op⁹ cōferri posser
ita deo p̄ordināte digestū ē: vt
hō postea futur⁹ hoc ordine di
uine gratie bñficj̄s xtens ad p̄
parat̄ sibi br̄itudinē pueniret.
Primum igit̄ z summu oīm bo
noz est/diuine bonitatis electio/
p̄ eternā p̄destinationē. Scđm
est br̄oz remissio/ p̄ cordis cō
tritionē. Tertiū iustificatio/ p̄
anīe puritatē. Quartū z̄tutis
adepto: p̄ bonā mētis affectio
nē. Quintū iusticie cōsumma
tio: p̄ boni opis exhibitionem.
Ultimu/ eterne br̄itudinis p̄ce
ceptio/ p̄ iusta retributionē.

E apitulū quartū

Ox hac igit̄ distinctiōe iā
nifallor̄ z illō innotuit
qz bonū qd̄libet aut est

pparatoriū et nō pparatū: aut
pparatū et nō pparatoriū: aut
pparatoriū et pparatū. Prepa-
ratoriū et nō pparatū/ est eīna
pdestinatio: q alia oīa pparat/
et a nullo pparat: qm ipam ni-
bil pcedit. Prepatū et nō ppa-
ratoriū ē eīna bītudo q alīs
oībī pparat/ et ipam nibil pparat
qz post ea nibil subsequit. Pre-
paratū et pparatoriū/ est qdlibet
alioz i medio positorz: qm eoꝝ
qdlibet/ aliō et pcedit et sequit.
Et illa qdē respectu pcedetū
pparata: respectu nō seqntū/
pparatoria iure noīant.

Capitulū quīntū;

De inspiratoriō bono.

Si Ed de pmo qdē bono
qd oranti perendū est/
remissiōe videlz petorū
qd et spālit pparatoriū dixim:
Satis ut credim copiose dictū ē:
nūc de sc̄o qd inspiratoriū pla-
cuit appellari/qd sentiri vale-
at videam. Estigif inspirato-
riū bonū/cū spūscūs inuēto si
bi aditu q prius vicioz sordibz
obstruct erat: aīe iā purgate li-
berior influit: et ei dona gracie
sue paulatim inspirat. Verū h
adeo subtilit et occulte: vt nec
ille cui res agif nec aliꝝ psentis
re queat: sic sc̄ptū ē: Spūs vbi
vult spirat/ et vocē ei⁹ audis: iz
nesc⁹ vñ veiat: aut q vadat. Et
pmū qdē i ipa aīa iusticiā/ vel
creat/ v̄l recreat: creat v̄tqz p fi-
dē q iustificat ipiū; si illa prius

nō aderat: recreat v̄o p innoce-
tie puritatē/ si fides p:⁹ affue-
rat: sed suffocata v̄tj̄s/ exan-
guis iacebat et mortua. Dein-
de aīt et alia spūaliū ḡaz ca-
rismata/ vt pote virtutes et opa
bona: cōtinuo (vtita dixerim)
flatu nō desinit inspirare. Non
em̄ v̄t vent⁹ iste aer⁹ ita scri qz
spūs aura nūc icipit flare: nūc
sponte desistit: s̄ exq semel spi-
rare cepit: nisi rursum vitorū
sordibz excludat: nūqz sui flat⁹
tenore v̄l intrūpit vel termiat;
Ex qz fit vt hoc qz vocabulū .i.
inspiratoriū/ eque vt pcedens
cuilibet horꝝ qnqz bonoz pter-
ez ultimo generalis cōueniat:
p eo qd nullū est gratuitū ho-
minis bonū/qd idē spūscūs
nō inspirādo infūdat. Ultimū
aut illud qd est vita eīna/ hāc
appellationē non recipit: qz cū
ad illū ventū fuerit/ aīa iā i tu-
to posita/nō tā aspirari ad pro-
mouēdū/qz frui et qescere ē di-
cenda: quēadmodū navis cū
ad portū venerit/nō eget ulter-
ius venti spiramine: cui tñ of-
ficio ad portū ipm delata est.
Tota qppē vita hoīs a pmā cō-
uersiōe v̄sqz ad beate vīte pce-
ptionē/ vt vulgari vtamur ex-
emplo/spūale qddaz nauigū
est. Nauigaturo siqdem p:⁹
salubris aure flatus alpirans
prosperum iter maris et aggredi-
endi laboris optatum finem
pollicetur. Ille vero blandien-
tis aure temperie delinitus:

c liij